

Клас _____

Дата _____

Тема : Положення на карті. Північна і Південна Америка.

Практичні роботи: Визначення по карті географічного положення Північної та Південної Америки.

Мета: сформувати в учнів загальне уявлення про географічне положення, розміри та форму материка; закріпити практичне вміння учнів складати характеристику фізико-географічного положення материка за допомогою карт атласу; поглибити знання учнів про історію відкриття та дослідження материка; розвивати пам'ять, логічне мислення, вміння робити висновки та узагальнення.

Тип уроку: вивчення нового матеріалу.

Обладнання: фізична карта Південної та Північної Америки, атласи, контурні карти, портрети дослідників материка, картини природи материка, підручники, мультимедійна презентація.

Зміст уроку

I. Організаційний момент

Психологічний настрій учнів на подальшу продуктивну працю. Зверніть увагу на зображення облич дітей з різним настроєм, з'ясуйте, хто як себе почуває. Учні по черзі для аналізу кожного малюнка піднімають руки.

II. Актуалізація опорних знань і вмінь учнів

Приєм «Бліцопитування»

- Назвіть материки, які ви вивчали. Покажіть їх на карті.
- За яким планом вивчають материк?
- Чому важливо знати географічне положення материка для визначення особливостей його природи?

III. Мотивація навчальної та пізнавальної діяльності учнів

Приєм «Здивую всіх»

Учитель. Материк одержав назву «Новий світ». На цьому материку блукали герої книги Жуля Верна «Діти капітана Гранта». Тут протікає найповноводніша річка світу. На цьому материку розташовані найвищі на Землі вулкан і водоспад, найсухіша пустеля, найменший птах, накровожерливіша риба. З цим материком пов'язані слова «карнавал», «футбол», «танго».

Учні визначають материк, доповнюють розповідь вчителя (випереджувальне домашнє завдання).

IV. Вивчення нового матеріалу

1. Приєм «Творча лабораторія»

Завдання (робота в групах)

I–II групи. За допомогою карт атласу визначити координати крайніх точок материка.

III–IV групи. За допомогою карт атласу та довідника учня визначити особливості фізико-географічного положення материка.

V–VI групи. Визначити відмінні та спільні риси географічного положення Південної Америки, Північної Америки.

Підбиття підсумків роботи кожної групи. Висновки.

2. Прийом «Географічна лабораторія»

Нанести на контурну карту назви крайніх точок, океанів, які омивають материки Південна Америка та Північна Америка.

3. Розповідь учителя з використанням мультимедійної презентації.

Учитель. Як було відкрито Південну Америку? Сухопутні шляхи до Індії були блоковані арабами. Тому європейці були змушені шукати морські шляхи до держави, де можна було придбати перець, корицю, гвоздику, мускатний горіх, які високо цінувалися в середньовічній Європі, інколи на вагу золота. Христофор Колумб вірив у кулястість Землі, тому вирішив прямувати до Індії у зворотньому напрямку — через Атлантичний океан. 12 жовтня 1492 році моряки побачили землю, це був острівець з групи Багамських островів, Колумб назвав його Сальвадор («святий спаситель»). Відкривши Кубу, Колумб вирішив, що це східна околиця Азії. Офіційною датою відкриття Америки вважається саме 12 жовтня 1492 року.

Чому ж відкриті Колумбом землі одержали ім'я Веспуччі? Америго Веспуччі, дослідивши у 1501–1502 рр. східний берег від $5^{\circ} 25'$ до 25° пд. ш., довів, що ця земля — материк, і описав його природу, дав назву Новий Світ. Через це лотарінгський картограф Мартін Вальдземюллер у 1507 р. назвав цей материк його ім'ям, а потім ця назва поширилася на обидва західні материки. Першими вченими — дослідниками Південної Америки у 1735–1743 рр. стали французькі та іспанські учасники Екваторіальної експедиції. На межі XVIII–XIX ст. материк досліджував німецький вчений Олександр Гумбольдт, він опублікував результати своїх досліджень у 30-томній книзі «Мандрівка у рівноденній області Нового Світу». Дослідження Південноамериканського континенту наштовхнули вченого Чарльза Дарвіна на розроблення еволюційної теорії розвитку органічного світу Землі. Велике значення мала ботаніко-агрономічна експедиція Миколи Вавилова (1932–1933), під час якої було встановлено формування культурних рослин на території Південної Америки.

4. Практичні роботи: Визначення по карті географічного положення Північної та Південної Америки.

V. Закріплення вивченого матеріалу

1. Прийом «Прес-конференція»

- Назвіть особливості географічного положення Південної Америки.
- Назвіть крайні точки материка, моря, океани, що його омивають. Покажіть їх на карті.
- Чому материк названий ім'ям людини, яка його не відкривала?
- Яким перешийком поєднані Північна та Південна Америка?
- Порівняйте порізаність берегів Північної та Південної Америки.

- Чим Південна Америка схожа з Африкою?
- Яка протока відокремлює Північну Америку від Азії?

2. Гра «Продовж речення»

- Першими дослідниками Північної Америки були _____
- Північної Америка розташована у _____ півкулі.
- Площа материка становить _____ і за розмірами він займає _____ місце.
- Має велику протяжність з _____, що впливає на _____ материка. Омивається _____ океанами.
- Межує з материками _____.
- Берегова лінія материка _____.

3. Робота з контурною картою.

На контурній карті позначте материки Америки та океани, що омивають їх береги, острови й півострови.

4. Робота з посібником з географії для 8 класу.

Сторінка 46 завдання 1 та 2 рівнів.

VI. Підсумок уроку

1. Прийом «Роблю висновок»

- Материк Північна Америка розташований у Західній та переважно Південній півкулях, має значну протяжність з півночі на південь.
- Першими європейцями були португальці та іспанці, які перетворили материк на колоніальні володіння.
- Значний внесок у дослідження зробили О. Гумбольдт та М. Вавілов.

VII. Домашнє завдання

- Опрацювати відповідний текст підручника. Параграф 31 на сторінці 66.